

GAIA

Voice of the Voiceless

6

VEELGESTELDE VRAGEN OVER HET OPNEMEN VAN DIEREN IN DE BELGISCHE GRONDWET

2017

www.dierenindegrondwet.be

DIEREN OPNEMEN IN DE BELGISCHE GRONDWET: 6 VEELGESTELDE VRAGEN

GAIA vraagt om het welzijn en de waardigheid van dieren in de Belgische Grondwet op te nemen. Wij zijn namelijk van oordeel dat de bescherming van de dieren een fundamentele waarde van de Belgische maatschappij is. Erkenning door de hoogste instanties dringt zich dus op.

GAIA lanceert hiervoor een petitie op www.dierenindegrondwet.be, waar u ook een papieren petitieformulier kunt downloaden of bestellen.

1

Waarom dierenwelzijn in onze Grondwet verankeren?

Dieren zijn gevoelige wezens die ook op het hoogste grondwettelijke niveau aandacht verdienen. De mensen staan vandaag bovendien helemaal anders tegenover dieren. Dierenwelzijn is niet alleen een maatschappelijk thema, maar staat ook op de politieke agenda. Hoog tijd dus dat ook onze Grondwet evolueert.

We kunnen de aandacht voor dieren in de Grondwet ook beschouwen als een echte erkenning van de dierenrechten.

De vraag is dus vooral: waarom werd dit nog niet eerder gedaan?

2

Is het niet overdreven om de bescherming van het dierenwelzijn in de Grondwet op te nemen? Wilt u ook rechten voor muggen?

De Belgische Grondwet berust op een reeks uiteenlopende en fundamentele beginselen, zoals het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu. Dierenbescherming hoort absoluut in dat rijtje thuis.

Het is intussen ook wetenschappelijk bewezen dat dieren (toch zeker de soorten waarmee we ons omringen en die we gebruiken) pijn en lijden ervaren. In 2012 ondertekenden dertien neurowetenschappers van de voornaamste instellingen op dit vlak de Verklaring van Cambridge, die stelt dat niet-menselijke dieren net als menselijke dieren een bewustzijn hebben.

Met onze vraag om dieren in de Grondwet op te nemen, beogen we bovenal de soorten waarvan vaststaat dat ze pijn en lijden ervaren (i.e. minstens alle gewervelde dieren, koppotigen en bepaalde andere weekdieren).

Wat is het verschil met het Burgerlijk Wetboek? Is het de bedoeling om het statuut van dieren te veranderen?

Niet helemaal. GAIA is inderdaad ook voorstander van een wijziging van het Burgerlijk Wetboek, opdat dieren net zoals in het Strafwetboek beschouwd zouden worden als levende wezens met gevoelens. Dat is weliswaar iets anders dan deze actie om dierenbescherming in de Grondwet te laten opnemen. Het gaat namelijk om twee verschillende regelgevingen. We vragen om van dierenwelzijn een grondwettelijk thema te maken.

Is dit niet gewoon een symbolische evolutie zonder meer?

Integendeel, deze evolutie kan zeer concrete gevolgen hebben. Ten eerste zal dit de wetgevende macht (parlementen) en de uitvoerende macht (overheden) stimuleren om steeds betere wetten en beleidsregels ter bescherming van dieren in te voeren. Zo krijgen ze een fundamentele basis die de aanname van concrete maatregelen wettelijk rechtvaardigt.

Bovendien zal dit de hoven van beroep, en vooral het Grondwettelijke Hof, gegronde redenen geven om te oordelen over de gegrondheid van een nieuwe wet voor de bescherming van dieren, of de ongegrondheid van een nieuwe wet die een loopje neemt met dierenwelzijn.

Indien dierenbescherming grondwettelijk vastgelegd is, kan dit worden ingeroepen om de (financiële, traditionele ...) belangen die daartegen indruisen te verhinderen. Dieren en hun welzijn zullen dan veel meer gewicht in de schaal leggen. Dieren zullen veel meer meetellen en aan waarde en belang winnen voor hun eigen goed. Onze samenleving zal daar rechtvaardiger door worden.

De zorg voor de kwetsbaarsten verankeren in de Grondwet is een bewijs van maatschappelijke beschaving. Het is een belangrijke stap op weg naar de erkenning van rechtspersoonlijkheid voor dieren.

Bijvoorbeeld: de vrijheid van godsdienst wordt vandaag verzekerd door de Belgische Grondwet. Maar deze vrijheid zou volgens GAIA uiteraard niet mogen leiden tot wreedheden jegens de dieren. Een Grondwettelijke waarborg van de bescherming van dieren zou dan de deur sluiten voor het in vraag stellen van wetten die wrede rituele praktijken verbieden.

5

De Grondwet wijzigen om de dieren erin op te nemen, is dat echt realistisch?

Christine Defraigne, Senaatsvoorzitter, en **Sabine de Bethune**, senator (en voormalig Senaatsvoorzitter) hebben na overleg met GAIA een voorstel in die richting ingediend. Dankzij deze immense steun zijn we al een grote stap dichterbij ons doel. Voor een Grondwetsherziening is een tweederdemeerderheid nodig. In dat geval zou de verandering ook meteen kunnen worden doorgevoerd: het beoogde artikel (7 bis) werd op het einde van de vorige legislatuur ter herziening ingediend en kan dus meteen gewijzigd worden.

Hoe meer handtekeningen onze petitie haalt, hoe meer kans we uiteraard maken!

6

Is dit al het geval in andere landen?

Ja, landen als Duitsland, Luxemburg en Zwitserland hebben dierenbescherming al in hun Grondwet opgenomen.

Meer informatie:

www.gaia.be - info@gaia.be - 02 245 29 50
Ravensteingalerij 27, 1000 Brussel